

Rapport 3 van commissie 5 inzake het rapport van deputaten diaconaat (9.13)

Inleiding

Uw commissie wil haar grote waardering uitspreken voor de vele werkzaamheden die door deputaten diaconaat zijn verricht, waarvan uitgebreid verslag wordt gedaan in de rapportage. De synode van 2016 gaf deputaten veel opdrachten mee. We zijn gelukkig met de manier waarop deputaten de synodeopdrachten hebben opgepakt en uitgevoerd. Op professionele wijze zijn deputaten aan het werk gegaan. Een heldere communicatie, een prachtige beleidsnota, een duidelijk overzichtelijk rapport met goede plannen.

Opdrachten GS 2016

Naast de instructie kregen zij de volgende specifieke opdrachten mee:

- a. contact te blijven onderhouden met deputaten kerk en overheid en deputaten pastoraat in de gezondheidszorg ten aanzien van diaconale ontwikkelingen op maatschappelijk gebied;
- b. de samenwerking binnen het Platform Diaconale Samenwerking (PDS) voort te zetten
- c. verder te werken aan de in paragraaf 6.3 van het deputatenrapport genoemde punten, met prioriteit aan het jeugddiaconaat. In deze paragraaf staan de volgende aandachtsgebieden:
 - het jeugddiaconaat;
 - samenwerking zoeken met andere kerken dan de GKv en de NGK;
 - versterken van diaconaal bewustzijn van predikanten.

Constateringen vanuit het deputatenrapport

Uw commissie heeft bij de bestudering van het rapport een aantal constateringen gedaan. Deze hebben wij in een aantal vragen voorgelegd aan deputaten en vervolgens met hen doorgesproken.

- Uw commissie is met deputaten zeer verheugd dat alle gemeenten de afgelopen drie jaar de omslag hebben afgedragen. Ook bij de opbrengsten van de noodhulpcollecten zien we wederom een ruimhartige offervaardigheid.
- Deputaten hebben de in 2016 door de GS goedgekeurde en vastgestelde nota “De ander de naaste-op weg naar 2020” gebruikt als vertrekpunt om voor elke werkgroep een eigen werk- en actieplan op te stellen. Deze plannen heeft men verder uitgewerkt in een stappenplan per werkgroep.
- Kort samengevat is de visie van deputaten diaconaat zoals verwoord in dit stuk: kerken helpen kerken hun diaconale taak te vervullen. Wij mogen lege handen vullen. Op basis van dat visiestuk hebben deputaten een werkplan opgesteld dat is uitgewerkt voor de periode 2017-2019. Deputaten zijn dankbaar voor de vele werkzaamheden die op basis van die plannen zijn geschied.
- Eén van de taken die de werkgroep Diaconaat in de Wereld (DiW) in het verlengde van de opdracht van de synode op zich heeft genomen is het versterken van de band tussen plaatselijke kerken in Nederland en de kerken in de wereld met hun diaconale projecten. Goede en geregelde voorlichting over diaconale projecten in binnen-en buitenland zijn daarvoor een eerste vereiste. In de maandelijkse digitale nieuwsbrief wordt geregeld gewezen op de mogelijkheid om voorlichtingsmateriaal over een bepaald project te ontvangen van het bureau.
- Digitale nieuwsbrieven zijn een belangrijke manier om maandelijks te informeren over actuele zaken. Bij acute nood gaat er een extra editie de deur uit. Ook staan er in de nieuwsbrief links naar website-artikelen voor wie meer wil lezen over een item.
- Diacon fungeert al enige tijd als diaconaal toerustingsblad, waar per editie een thema

wordt besproken. Elk jaar bevat één nummer de informatie over de diaconale projecten die deputaten steunen in het komende jaar.

- Doorgeven - de naam zegt het al - geeft door hoe onze kerken en onze partners in binnen- en buitenland het diaconaal handelen vormgeven. Samen met deputaten evangelisatie en zending vormen deputaten diaconaat de redactieraad van Doorgeven. Het blad is ook digitaal te lezen op de website www.cgk.nl/doorgeven.
- Websites zijn in deze tijd een belangrijk communicatiemiddel. Deputaten beseffen het belang van het up-to-date houden en uitbreiden van het pagina-aanbod. Veel diakenen en diaconaal betrokkenen raadplegen eerst de website op relevante informatie en dat niet alleen via een computer, maar meer en meer via de mobiele telefoons. Omdat de website van diaconaat een integraal onderdeel is van de CGK-website is er veelvuldig overleg met de afdelingen van het Dienstenbureau.
- Facebook is een niet meer weg te denken communicatiemiddel voor diaconale zaken. Het bereikt veelal een publiek dat niet zo makkelijk via andere kanalen bereikt kan worden. Onze Facebookpagina is: Diaconaat CGK-de ander, de naaste.
- Deputaten zijn betrokken bij het ontwikkelen van verschillende cursussen die zich richten op deelgebieden van het diaconaat. We lichten hier de cursus “Bloeiend Diaconaat” en het ondersteunen van het zgn. “Umoja-project” uit. Deputaten hebben deze cursus ontwikkeld met het Platform Diaconale Samenwerking (PDS), waarin de diaconale organen van de CGK, GKv en NGK samenwerken.
- De synode heeft aan deputaten de instructie gegeven “bij calamiteiten de kerken en kerkleden op te wekken hun roeping te vervullen tegenover de naaste in nood”.
- Daarvoor hebben deputaten in 2017 een noodhulpprotocol opgesteld.
- Voor de eindevaluatie van hun werkzaamheden hebben zij gebruikgemaakt van een spreadsheet met de volgende onderdelen:
 - o hebben we de taken gedaan?
 - o hoe hebben we de taken gedaan?
 - o hebben we de taken goed gedaan?
 - o opmerkingen, aandachtspunten, punten ter verbetering.

Conclusie

Uw commissie is dankbaar dat zij mag constateren dat van de 46 taken die deputaten geïdentificeerd hebben om uit te voeren er 40 goed of voldoende zijn uitgevoerd.

Duidelijk is geworden dat deputaten (nog) niet voldoende aandacht hebben kunnen geven aan:

- het ontwikkelen van relevant beleid t.a.v. de diaconale (missionaire) gemeente;
- het stimuleren van de classes zonder (een goed functionerende) CDC op hun verantwoordelijkheid in deze;
- het jeugddiaconaat;
- versterken van diaconaal bewustzijn van predikanten;
- het aandacht geven aan gerechtigheid in de maatschappelijke contexten;
- het bevorderen dat kerken ‘groene kerken ‘ worden.

Aan bovenstaande punten willen deputaten graag verder werken in de volgende synodeperiode.

Overwegingen

1. Deputaten hanteren een prioriteitenlijst, maar kunnen niet alles tegelijk. Wat nog niet is gedaan is duidelijk in beeld. Ook voor de komende 3 jaren is het jeugddiaconaat duidelijk een speerpunt. Het tweede speerpunt is het bevorderen van het diaconaal - missionair bewustzijn bij de diakenen en binnen de kerken met name daar waar geen

- CDC en/of CDV naar behoren functioneert. Uw commissie stelt voor om onderzoek te doen naar het verbeteren van de werkwijze van CDC en CDV. Diakenen ervaren soms dat het veel tijd vergt om naar vergaderingen van classis, CDC en CDV te gaan en dat het niet altijd effectief en/of nuttig is voor het werk in de gemeente. Dat komt de
- 5 motivatie niet altijd ten goede. Hier is nog winst te behalen in een betere samenwerking/samengaan van CDC en CDV zo is de waarneming van uw commissie en deputaten.
2. Uw commissie is ook van mening dat de samenwerking met andere deputaatschappen nog kan verbeteren. De kracht van deputaten diaconaat ligt ons inziens in het
- 10 vergroten van samenwerkingsvormen. Via diaconale platformen binnen de plaatselijke burgerlijke gemeenten zou meer betrokkenheid kunnen komen door o.a. te participeren in de Adviesraad Sociaal Domein, Noodfonds en bij Schuldhulpmaatjes. Geconstateerd kan worden dat er veel verschil per classis is in de samenwerking waardoor veel maatwerk nodig is.
- 15 3. Uit de rapportage van deputaten blijkt een grote inzet: 87% van hun opdrachten zijn vervuld. Uw commissie is dankbaar dat het deputaatschap in al zijn geledingen weer op volle sterkte is. De werkzaamheden van de consultants lijken goede resultaten af te werpen. Uw commissie constateert veel enthousiasme bij deputaten.
- 20 4. Uw commissie verwacht dat de rolverandering van de diaken een blijvende afstemming binnen de kerkenraad noodzakelijk maakt. De inhoud van het werk van diakenen is niet veranderd, maar wel de manier waarop het gedaan wordt (toerustend bezig zijn) en de kwaliteiten die daarvoor nodig zijn. De mogelijke overlap in werkzaamheden tussen diakenen enerzijds en ouderlingen en/of predikant anderzijds vraagt om blijvende afstemming.
- 25 5. Om deze visie op diaconaat maximaal vruchtbaar te maken, zou het wenselijk kunnen zijn dat ook predikanten diaconaal worden toegerust, bijvoorbeeld middels het Persoonlijk Educatie Plan (PEP).

Uw commissie stelt voor te besluiten:

- 30 1. de handelingen van deputaten goed te keuren;
2. opnieuw deputaten te benoemen;
3. een goede regeling te treffen inzake de financiën van de commissie PZG;
4. deputaten de volgende meer specifieke opdrachten te geven:
- 35 a. contact te blijven onderhouden met deputaten kerk en overheid en deputaten pastoraat in de gezondheidszorg ten aanzien van diaconale ontwikkelingen op maatschappelijk gebied;
- b. met deputaten kerk en overheid zich te bezinnen op de schuldenproblematiek, met name onder de jongere leden van onze gemeente;
- 40 c. met deputaten evangelisatie en zending het gesprek voortzetten inzake de samenwerking en toerusten van kerken;
- d. de bijtitel 'op weg naar 2020' te herijken;
- e. de samenwerking binnen het PDS voort te zetten en te versterken;
- f. onderzoek te doen naar het verbeteren van de werkwijze van CDC en CDV;
- 45 g. verder te werken aan de in de paragraaf (onder conclusie) genoemde punten, met prioriteit aan het jeugddiaconaat.
- In deze paragraaf staan de volgende aandachtsgebieden:
- het ontwikkelen van relevant beleid t.a.v. de diaconale (missionaire) gemeente;
- 50 - het stimuleren van de classes zonder (een goed functionerende) CDC en/of CDV op hun verantwoordelijkheid in deze;

- het jeugddiaconaat;
- versterken van diaconaal bewustzijn van predikanten;
- het aandacht geven aan gerechtigheid in de maatschappelijke contexten;
- het bevorderen dat kerken 'groene kerken' worden.

5

J.J. van der Knijff, rapporteur